

قصویر ابو عبد الرحمن الکردی

فہ رها دنا مہ

٧ ٧
پیروکہ شیعر

رہزا نووری پوور

چیرۆکە شیعرێ

سەردانە

« چیرۆکی فەرھادی سەردەم »

لە نووسین و ھونینەوێ

رەزا نووری پوور

سرشناسه: نوری پور، رضا، ۱۳۵۷ -

عنوان و نام قراردادی: فهادنامه: شعر گُردی / رضا نوری پور.

مشخصات نشر: سنندج، ناشر: آراس، ۱۳۸۸.

مشخصات ظاهری: ۱۰۲ ص.

عنوان گُردی: فهادنامه: چيروكه شيعر

يادداشت: عنوان: چيروکي فهادي سهردهم - موضوع: شعر کردی - قرن ۱۴ -

رده بندی کنگره: ۹ف۴۳/ن۷/ ۳۲۵۶ PIR / ۱۳۸۸ - رده بندی ديويي: ۹/۲۱۸۸

شماره کتابشناسی ملی: ۶۵۰۴۶۷۱

چيروكه شيعر

فهادنامه

ره‌زا نووری پوور

ناشر: آراس

تیراژ: ۱۵۰۰ نسخه - چاپ اول - زمستان ۱۳۸۸ - سنندج

پیتچن و په‌راویز گه‌ر: راشد نه‌سیری

ته‌رحی رووبه‌رگ: لوقمان که‌ریمی

سیامه‌شق: شیر کو مه‌له‌کی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۶۲۰-۶۷-۲

بها: ۱۵۰۰۰ ریال

ناوه‌ندی بلاءو کردنه‌وه: پاساژ عزیزه‌تی - بلاءو گه‌ی کتییی تیمام غه‌زالی

تلفکس: ۰۸۷۱ - ۲۲۵۶۱۰۰

مافی له چاپ دانه‌وه‌ی بو نووسه‌ر پارێزراوه

پیشکەش بەو شیرینهی

ئێلھامی شیعی کردم

سكالا

پیشه کی

سلاو بو توئی خوینه‌ری به‌رِیز و هیژا

من شاعیرنه‌بووم یان تا ئه‌و راده‌یه‌ی نه‌بووم زاتی وام هه‌بیّت بویرم
کۆمه‌لیک نووسینی هونراوه‌ییم له ژیر ناوی شیعردا بِلّاو بکه‌مه‌وه، به‌لام
خه‌مه‌کانم، خه‌مه‌تا که که‌سیه‌کانم زوریان لیّ کردم خو له‌قه‌ره‌ی
شیعردهم، هه‌ر وه‌ک خه‌مه‌کانی به‌کۆمه‌ل و بو کۆمه‌ل زوریان لیّ
کردم ده‌س بده‌مه‌نووسین و روژنامه‌گه‌ری ... ئیتر با به‌هستیّ چی بوو
چوّن بوو لیّ هه‌لاتم سه‌رم به‌مالیدا نه‌کرده‌وه.

جاری وا هه‌یه خوشت نازانی چوَن و له کو‌یوه بوه لیره‌دا وه‌ستاوی که
 ئیستا هه‌یت، زوَر جار نه‌خواراو ری‌واری ری‌گه‌یه ک بو‌یت که
 روژیک به بیریش دا تینه‌په‌ریوه. ئەمه له وته‌ی فولک و قسه‌ی سه‌ر
 زاره‌کی خه‌لکی پی ئەلین قسه‌ت یان ناویان وا لئاوه. جا منیش با به
 قسه‌تی بزانه چوَن ده‌ستم دایه شی‌عر نووسین.

هه‌ر چه‌ن من کو‌لیجی زمان و ئەده‌بم ته‌واو کردوه، به‌لام هی‌چکات ئەو
 بو‌یری و زاته‌م له خو‌دا نه‌ده‌دی هه‌لکومه سه‌ر کاریکی وا وه‌ک
 هه‌وینه‌وه، نه‌خواره‌لا روژیک له روژانیش بمه‌هوی کو‌مه‌لی شی‌عر وه‌ک
 نامیلکه‌یی‌ک بلاو بکه‌مه‌وه.

نووسه‌ری‌ک و تو‌ویه‌تی ئەده‌ب زان و رخنه‌گر وه‌کوو خوا‌چه‌ی
 چه‌ره‌مه‌رایه که ئەزانی ئەبی‌چ بکات به‌لام هی‌چی له ده‌س نایه.
 وه‌رگرتنی تکنیکه‌کانی چوَن نووسین و چی نووسین تو‌ناکه‌ن به
 شاعیر یان نووسه‌ر هه‌ر وه‌ک چوَن نه‌زانیشیان ری‌گرت نابن بو‌ئهم
 مه‌به‌سته.

هه‌رئهمه‌ وای کردوه هه‌ندی هه‌ست‌ناسک و دلته‌ری لیزانی خوا‌هن
 هه‌ست خو‌ به‌اوینه ئەم رووباره‌وه و چاکیش مه‌له بکه‌ن، له هه‌مان
 کاتیشدا دیواری شی‌عر له هه‌موو دیواری‌کیش نزم و ته‌سکتر بکاته‌وه که

هەر که سیك ریگه بداته خووی هەر دلی تهنگ بوو دلته نگیه کانی
بنووسی و ناویان لی بنی شیعر.

زور خووم به نووسین و خویندنه وه ماندووئه کرد، ئه منووسی به لام
نهمده و یرا بهونم و بهونمه وه. له راستیشدا نووسین ئاسانتره تا هونینه وه،
ئه گهر بتهوی به راستی نووسینه که ت تامی شیعر بدا.

وه ک له سه ره تا نووسیم خه مه تا که که سیه کانم کزه یکیان له دل کردم
که ناخواسته میان هاویشه ناو دونیای شیعره وه.

رهنگه سه یر بیت شه و بخهوی و به یانی له قه راغی جیگه که تدا به خه تی
خوت شیعریکت نووسیوه و خوشت به باشی له بیرت نایی که ئه م
شیعره ت چون نووسیوه. رهنگه لای هندی که س ئه م چه شنه جوریکی
زور رومانیکی بیت یا خو له درو کردن نزیک بکاته وه. به لام روو
راستم له وه یدا که بلیم گروگالی شیعی من ده سپیکی وای هه بوه،
که ئیستاش به تاسه وه م جاریکی تر بتوانم له دونیای بیداری دا شتیکی
وا بنووسمه وه. ته نیا ئه وهی که له بیرم ماوه، له بیرم دی شه و به ده می
هه نیسکه وه شتکه لیکم نووسی که زور لی تیئه فکرم له مه زیاتر هیچم
به بیردا نایی. ههر ئه وه و دوا به دواش کزه و کسپه و داخی روژانه م له و
ماوه یده دا و روژانی دواتر هانیاندام خوم بهاویمه داوینی شیعره وه به بی
ئه وهی پیش زه مینه یه کی زه ینی له م کرده وه یه م له میشکدا بیت.

هه رچه ن له شیعرى خه واویم بیر ته که مه وه له مه نزیکتر ته بمه وه که ئیلهام له گهل خووی تکنیکیش ته هینی، به لام پویسته له پشدا پیش زه مینه ی تکنیکی له زه نینی شاعیره که دا هه بیت. تیکه لبوونی ئیلهام و تامی هه ست و ئی حساس و تکنیک ته بنه ته وه ی رخنه گران پیی ته لین شیعرى ناب.

من له ویزه ی ته وه دا نیم که بلیم شیعرى من دیته ته م خانه وه، به لام ئیستاش که ئیستایه بنه مای فیکری و تکنیکی ته وانه ی شیعرم ناو لیناوه به ده وری یه که میان دا ده خو لینه وه ته خوازن بالای خو یان به بالای ته و بگه یینن.

چیروکی ده سپیکی شیعرى من شتیک بوو به م ئاسانیه و ئاساییه. به لام با خوم بیزانم ته و شه وه چم به سه رهات و چهن برک و ژانم کرد تا یه که م شیعرى که من خل بکاته وه به ره و ته م مه به سته، هاته نووسین. چما بوم له وتن نایه.

فه رهادنامه هه ر ته و چیرو که یه که باس له شه وان و روژانی بی ده ره تانی و دلته نگى و ناشادی وره نجه روپی و به ده گمه ن خو شحالی و خو ش وه ختیم ته کات.

لام وایه روّحی فەرهاد هه‌موو جاری ته‌ناسوخ ئه‌کاته گیانیکه‌وه و
دیسانه‌وه سهر هه‌لده‌داته‌وه و ئه‌مجاریش حلوولی کردو ته‌جه‌سته‌ی
فه‌ره‌ادی ناو چیرۆکه‌ شیعری فه‌ره‌ادنامه.

بو ناویرم ئیدیعا بکه‌م فه‌ره‌ادی سهرده‌م منم، نازانم! ئه‌گه‌رچی ئه‌مه‌م
به‌راشکاوانه‌ له‌ ناو شیعره‌که‌دا و له‌ به‌شی "گری پووچکه‌" دا هیناوه‌ته‌وه
و گیانی خوّم له‌ گه‌ل گیانی فه‌ره‌اددا وا گریداوه‌ بو ت لیک نادریته‌وه
ئه‌وه "فه‌ره‌اد"ه‌ یان "ره‌زا"یه!

به‌هه‌رحال فه‌ره‌ادنامه‌ به‌ شیوه‌ییکی گشتی خه‌منامه‌ی فه‌ره‌ادی
سهرده‌مه‌. فه‌ره‌ادی که‌ دیته‌وه و له‌ عه‌شقی باوی روژیدا ئه‌تلێته‌وه و
قولینگی بیستوونیکی سهرده‌میش دینیته‌ کایه‌وه و له‌ کزه‌ی عه‌شقی
شیرینی سهرده‌مدا خو ئه‌گه‌وزینی و چرووی یادی شیرین له‌ ناو دلدا
ئه‌روینی.

فه‌ره‌ادی سهرده‌م ته‌نیا کاری دلداری نیه‌. هه‌ژار وته‌نی کاری زوره‌ و
له‌ زوړیک له‌ که‌ل و قوژبه‌کان سهر ئه‌کیشی و پرسیار ئه‌کات و
ئه‌دوی.

عه‌شقی سهرده‌م فیری فه‌ره‌ادی سهرده‌م ئه‌کات بو عه‌شقی خو‌ی
بنه‌مایکی ئایدو لۆژیک دارپژێ و ره‌نگه‌ پیغه‌مبه‌ره‌ که‌شی هه‌ر بو خو‌ی

بیت. ئە گەرچی جی^۶ و شوینی خە یامیسم و شیخی سەنعان و تەمی
وانە کانی مەها تەما گاندی و کەسانی تریشی پێوە دیارە.

من نازانم کاریکی باش ئە کەم یان نە، کە ئەم پێشەکیە لە سەر ئەم
چیرۆکە شێعرە ئە نووسم یان ئەووی خەریکم وە ک رخنە گریک
هەندی^۶ لایەنە شاراو و ناشاراوە کانی ئەم بە ناو شێعرانە دەرئەخەم. بەلام
لەووی دلنایم دونیای ئەم فەرهادە ئەوێندە پان و بەرینە دەشی^۶ بەووی
سالەهای سال^۶ شێعری شاعیری^۶ خوی^۶ بە مەبەستی نواندنی
فەرهادایەتی فەرهادی سەردەم تەرخان بکات و بینوینی^۶ و بنوینی^۶.

فەرهادنامە کزە ی دلکە سادە، ساکارو رووراست لە گەل^۶
خوینەرە کە ی. مە گەر نە ئەووی لە دەمانیکدا فەرهادنامە بەدوای نواندن
و خوینەرەووە نەبوو و تەنیا سۆزیک ی تاکە کەسی بوو دامر کاندنی
کول^۶ و کو^۶ و زاخاوی دەروونی^۶ک و ئیتر هیچی تر.

رەچە لە ک ی ئەم چیرۆکە ئە گەر ئەووە بو^۶ پائیزی سالی^۶ ۸۰ ی هەتاوی و
هەتا ئەمڕۆش کە هەر درێژە ی هەیه و ییگومان دوا بەدوای ئەمەش هەر
درێژە ی ئەبی^۶.

کە دەستم کرد بە نووسینی یە کەم دێرە کانی فەرهادنامە تەنیا کزە ییکی
دلدار ی و دلدانەووە بوو، تا هییدی هییدی چرو ی ئەم بیرو کە یە بالای کرد
و فەرهاد بوو بە چیرۆکی فەرهادی سەردەم.

به بی^۷ ئه وهی له خه یالما بی^۷ روژیک فهره دانامه بییت به دهفته ریکی
شیعر و بلاو بکریته وه.

به لکوو ته نیا هه نیسکیک بوو بو^۷ دامر کاندن و زاخاوی دهردیکی پر
نازار.

هه ندیک له به شه کانی له کاتی دیتی دیمه نیک، هه ندیکی له کاتی
پیا سه و بریکی له سه فهر و تا قمیکی له خه ودا و به عزیزکیش به دم
فرمیسک و گریان وه هاتنه ته نووسین.

جاری وابوه خو^۷م مولزه م به نووسینی شیعریک کرده که پشت ته ستوور
به تکنیک و جوانکاریه ئه ده بیه کان بییت، جاری واش بوه نووسینه که
سه رچاوه ییکی ناخو^۷ناگای بوه خو^۷شم نه مزانیوه چو^۷ن بوه و له کو^۷یه
هاتوه، وه ک^۷ ئه وهی دهروون ناسان پی^۷ ئه لئین "جریان سیال ذهن".

ئه وهی راستیش بییت بو^۷ خو^۷م زو^۷رتر ئه وانه م لا په سه ندتره که له دونیای
بی^۷ ئاگایی و ناخو^۷یه وه سه ری هه لداون. هه ر چه ن به جوانی دیاره له
زو^۷ر شو^۷ندا کیش و ئیقاعی شیعره که له سه ر کیشی خو^۷ی نه ماوه و بو^۷ته
هه ل ییک که باری ئه ده بی بوونی هه ر هه موو به شه ته واوه کانیش
دائه به زینی^۷.

به لام له پيدا نه چوونه وه يان تووشی هيچ مه ترسيك نه بووم و نابم له بهر
 نه وهی له يه كه مجاردا نه وهی هاتوه رووداويكي روو راستانهی زهینی
 فهرهادانه ييكي سهردهم بوه و له لاييكي تریشه وه وه کوو داييكي
 نه ده بی بو فهرهادنامه ی لي هاتوه. له ههر شوييک فهرهاد له کهند
 و کوسپ و ئيش و زاميكي روژانه يدا تلاوه ته وه، ئير بيري لای شير و
 مير و تکنیک و کيش و جوانکاری نه ماوه و خوی دات به دهم شنه ی
 خه فه تيكي گيان پسینه وه و "ئيجگار سهری لی شواوه".

رهنگه هندی كه س جيا له وهی نووسینی ئهم پيشه کيه به باويكي نا باو
 له لایه ن منه وه وه ك خاوه نی ئهم شيرانه بزانه، له هه مان کاتيشدا ئهم
 بوچوونه م وه ك پاسادانه وه ييک بده ن له قه لهم بو داپوشين و داشاردنی
 هه له نه ده بی و پيداويسته سهره کيه پويسته كان بو به شير بوونی
 شيريك. به لام من خوم له م رخنه يه مه عزوور نه زانم. من ناکيشی و بی
 تکنیکی وه ك تکنیکی فهرهاد پیناسه نه که م. ئهم تاوانه، تاوانی من نيه.
 نه گهر تاوانیکيش بیت به تاوانیکی سهره روپيانه ی نازانم. چبکه م فهرهاد
 سهری لی شواوه! بويه شيريشی له هه ندي شویندا له سهر کيشی

خوی نامینی و وه ک خاوه نه که ی بی سهر و شوین و بی هیوا خو به دار
و دیواری وشه دا ئه دن .

هه ندیک له دیره کان، فرمیسکیان له گهل خو یان هیناوه و له گهل
هه ندی فرمیسکیش دا شیعریک سهری هه لداوه .

فه رهادنامه چیروکیکی نامولزه می شیعراویه له ئیش و ئازار و برک و
ژانی فه رهادی سهردهم. فه رهاد خوی به هیچ سنووریک نابه سیته وه و
هیچ ته ونه جالجالوو که ییکیش به دهوری خویدا ناتهنیته وه. له م
روانگه وه سهره پویه و بی یاسایانه، ته نیا خهریکی ده برینی ئازاره کانه،
ئازاره کانی تاکه که سی و به کو مه ل، کلول و کو لیل.

جاری وا بوه له چله ی زستانیکی سارد دا له سهر شه قامیکی سه هول
به نددا، کزه ی عه شقیک تیکه لی توفی سه رما و زه مه ره ریر بوه و که
دهستم له سه رمانا له گو ی نه ده کرد، که وتوو مه ته بیر نیگای ساردی
شیرینیکی ناشیرین و وتوو مه :

"له ساردی نیگات عه شقم له گو ناکات".

جاری واش بوه قولپی گریانیک شیعریکی لانه زوک کردووم و نه وه ی
دهبوا ببوايه به شیعریک، به فرمیسک دامخه رجانده و له ناخودا

شِعرِیک یان به شِیکی تر له فەرهادنامه نه زووک کراوه و جوانه مه رگ
مراوه.

گهلو؛ نه گهر ته و هه موو ده فته ره شِیره ی که له چاپ نه دری ئاوا
به ره می نه ونده ئیش و نازاری خاونه که یان، نه ی له خوام داوایه
تومی شِعر له سهر گو ی زه وی هه لگیری. له خوام داوایه شاعیری که
نه بی و نه مینی که ده فته ری شِیری که به ره می نه ونده ژان و ئیش و
نازار بیت.

یاخوا که س وه ک من نه که وی کوستی...
به گریان ه وه نه م دیرانه دینه نووسین، رهنگه روژیک له وتن و
نووسینان په شیمان بجه وه، به لام نه مه ش قسه ی رووراستی دل مه که به
دهم فرمیسکه وه دانه به زیته سهر په ره ی نه م پیشه کیه نا باوه.
فه رهادنامه لای من ئاوا بوه، بویه درو ناکه م له گهلانا. مواخیزی
فه رهادنامه بم نه گهر ته نیا ده ردیکی ده ردی واقعی نه بی و مواخیزی
خوینه ریشی بم نه گهر له هه ولدا بم شِیری که درواوی به م به خواردی
زه ین و میشکی ته نراو له ههستی شِیر خوینی کدا.

مواخیزی شیرینیش بم ئە گەر تاقە دێرێکم وشە ی راستی دڵم نەبی^۶ و
لافی عەشقی پێوە دیار بی^۶. ھانای بینایم قوتار بی^۶ و سوّمای چاوم با
نەمینی^۶ ئە گەر فرمیسکیکم فرمیسکی درو و ریا و تەزویر بووبی^۶.

...

جاری وابوہ بو^۶ ماوہی چەن مانگ و تەنانەت بو^۶ سالیش بوہ لە
شیعر چوومە تەوہ، بەلام ھەولم نەداوہ خوّم بە زوّر بشیعرینم و
دەسکردی و تەسەنوع بەاویمە ناو شیعرە کانمەوہ.

زوّر جارانیش ھیندە ئیش و دەرد و ئازار لە سەر دڵم بوہ بە بار، نە
توانای گریەم بوہ و نە ھیزی نووسینیش خزاوہ تە میشک و زەین و
پەنجەمەوہ.

فەرھادنامە لە ھەندی شوین شیعر نیە، شیوہن و رو^۶ رو^۶ و بالۆرە یە.
ھەنێکی دەم گریانیکە و سۆزی سۆزە ی عارفانە و عاشقانە ی پیرە
عاشقیکی دێرینە لە بەردەم تەکیە و خانەقای فیان و عەشق و دلداری.

فەرھادنامە چیرۆکی عەشقیکی ئەفسووناویە، کات ناناسی^۶ و بە دەم
ھەموو دیمەنیکە ھەستەوەر و ئیھساسی دا چرو^۶ ئە کا و لە دلی

شاعیرِ یکی ناشاعیر دا په له قاڅه‌ی له دایک بوون و رابوونه‌وه و هه‌ندی
 جاریش ئاویلکه و گیان هه‌لات و بچوونه‌وه ئه‌کات. بوون و نه‌بوون
 فه‌لسه‌فه‌ی تایه‌تیا ن هه‌یه. که حه‌ز ئه‌کا نه‌بی بو ئه‌وه‌یه بمری و فه‌ره‌اد
 ببوژی و بیته‌وه، که حه‌زیش ئه‌کات بی، گرووی عه‌شق هو کاریه‌تی و
 مه‌رگی له بیر ته‌چیه‌وه.

له راستیدا مه‌به‌ستی سه‌ره‌کی، شیعر نیه. شیعر دارده‌ستی ده‌ربری
 هه‌ست و نه‌ست و هه‌نیسکانه. شیعر ته‌بیته‌ ملوانکه و ته‌ئامیز ته‌ ئامیزی
 قسه‌ی خو‌شی خو‌ش ویستن و دل‌داری. بیستوونه‌کانی سه‌رده‌میش به
 توون ته‌سووتین گه‌لای عومری هه‌رزه‌کاری.

مه‌گه‌ر فه‌لسه‌فه‌ی بوونی فه‌ره‌اد قه‌قنه‌سیکی بی چاره‌نووس و بی‌چاره
 نیه که گو‌ی زه‌وی بو ته‌ هه‌ودای ره‌بازی فه‌ره‌اد و فه‌ره‌اد کو‌ژه‌کان؟
 مه‌گه‌ر هه‌لسه‌نگاندنی. خه‌یام نه‌بوه مه‌ودای مه‌یخو‌ره‌وه و خو‌ین
 مژه‌کان؟!

ده‌با فه‌ره‌ادی سه‌رده‌میش بیته‌ قو‌چی قوربانی عه‌شقی سه‌رده‌م،
 جار یکی تریش روو ره‌شی بو باره‌گای بی به‌زه‌یی و ته‌ختی نادیا‌ری
 ئیلا هه‌کانی ته‌وین بمینیه‌وه.

دهبا فەرهادی سەرده‌میش بێته هیمای ئازاری بی پرانه‌وه‌ی مرو و
 تاوانده‌ری سیو و گهنمیکى ته‌ماوی، کى چوزانى خواردیشی یان نه!
 فەرهادی توله‌ ته‌ستین یان تاوانباری توله‌ی خواکانی سیزیف و رق
 و کینه‌ی بی ته‌مری دایه‌ حه‌وا و باوه‌ حه‌وا له‌ حاستی ئیلاهی خیلقه‌ت
 و ئافراندن.

...

ناوه‌روکی فەرهادنامه‌ له‌ سهرته‌وه‌ره‌ی دوو بابته‌ ته‌خولێته‌وه‌؛ ته‌وین
 و کج.

ئێتر هه‌رچی هه‌یه‌ و نه‌ به‌ ده‌وری ته‌م دوو باسه‌دا خول ته‌خون و
 ته‌گه‌رپن. له‌ هه‌رشوینیک فەرهاد پرسیاریکی فه‌لسه‌فی هه‌یه‌ یا خود له‌
 بابته‌یک راده‌مینى یان که‌لکه‌له‌ییکی رامیاری له‌ میشکیایه‌ یان به‌ره‌و
 رووی کیشه‌ییکی کو‌مه‌لایه‌تی ته‌بێته‌وه‌، له‌ هه‌ر هه‌موو حاله‌ تیک‌دا
 رووی په‌یشتی له‌ شیرینه‌ و گله‌یی و گازنده‌ و پرسیار و فه‌لسه‌فه‌ و
 ئایدو‌لوژیای خو‌ی به‌ گو‌یی شیریندا ته‌زڕینگێته‌وه‌.

عه‌شق‌گرووی هه‌موو مه‌راقه‌کانی فەرهاده‌ و ده‌سته‌ واژه‌ی دل‌داری و
 چه‌زلیکه‌ری تووته‌می فەرهادی سەرده‌مه‌.

شیرین هیمای ههوینی بیر و باوه‌پ و ئه‌وینه. ئامیژه‌نگای هه‌ست و نه‌ست
و عیرفان و به‌رخودان و به‌ره‌نگاری و تیکوشانه. له‌هه‌موو
کرده‌وه‌ییکی دا راویژ له‌ گه‌ل شیرین ئه‌کات، هه‌رچی کول و کووی
روژانه‌ی بو به‌رده‌م باره‌گای شیرین ئه‌بات.

فه‌ره‌اد خووی له‌ خویدا بوونی نیه. شیرین نه‌بی فه‌ره‌اد چیه؟!؟

ئه‌وا فه‌ره‌اد به‌رده‌نگیکه، زایه‌له‌ی عه‌شقی شیرینه بوته سه‌ودای
ئه‌ندیشه‌ی پر له‌ پرسیار و ته‌ماوی. عه‌شقی شیرینه بوته گرووی
رابوونه‌وه و ره‌ستاخیزی فه‌ره‌ادیکی هاوچه‌رخ، که ئیترخویشی نازانی
ده‌ستی کامه قه‌ده‌ر له‌ ژيله‌مووی ئیسک و پروسکی کام قه‌قه‌س ئاگری
ئه‌م عه‌شقه خوش ئه‌کات و ئه‌یگه‌شینیته‌وه. چما فه‌ره‌اد خویشی
قه‌قه‌س ئاسا نه‌بیته خو له‌میشی رابوونه‌وه‌ی فه‌ره‌ادی سه‌ده‌کان و
سه‌رده‌مه‌کانی دوا‌یی!

فه‌ره‌اد و شیرینی سه‌رده‌م گیانیکن له‌ دوو جه‌سته‌دا، که له‌ دوو خالدا
گری ئه‌خوون و ناپسین؛ عه‌شق و فیراق.

هه‌رئه‌مه‌ش به‌سه بو ئه‌وه‌ی گیانی فه‌ره‌اد و هه‌ا تیکه‌لی گیانی شیرین
بکات هه‌زار بیستوون هیوای دلی فه‌ره‌اد نه‌به‌زینی، ئه‌گه‌ر چی فه‌ره‌اد
له‌ حه‌سه‌رتی فیراق و عه‌شقی شیرین دا گاله و زاله ئه‌کات و به‌هه‌زار

له وون مه رگى بى ڪوتايى چاره نووسى ناديارى شيرين و خوئ
ئه لاوينى.

عشقى فهرهادى سهردهم تراژيدايىكى نامو و كاره ساتيكي نادياره كه
له ئاڦاريكى پارادوكس دا، شانوگهري ئه كات و سناريوئى ناته بای
وه فادارى و بيوه فايى، وهسل و هيجران، مه رگ و ژيان و ژيانه وه
ئه نووسيت و ئه نووسيته وه.

...

«شيرينى من هيمايه، سه مبوله. له زهوى دهس ناكه وئى. له ئاسمان
هيلانه ي كردوه.»

شيرينيش، دلداريكي خاوهن ته نيا دوو ميم و كافيك وخره ي خرخال و
دهنگى پاوانه و گيلگيله و شه دهى لار نيه. شيرينيش، شيرينى ته شى
ريسى وه فايى نيه، بهلكوو "كيژى ورياي چاو كراوه ي فيره زانينى"
سه رده مه. ته نانه ت له هه ندئ شوينيش دا پيگه ي ته ختى مولكى شيرين
له سهر زه وينه وه بهرز ئه بيته وه بو عهرشى ئاسمان و تيكه ل به دونيائى
متافيزيك ئه يت.

شیرین هه‌رگیز بێ‌وه‌فایه، ئە‌گەرچی له‌ زو‌ر شو‌یندا ئە‌یته‌ جێی گله‌یی
 و‌گازنده‌ی فه‌ره‌اد. فه‌ره‌اد له‌ بێ‌ تاقه‌تی دلی خو‌ی سکا‌لای د‌ل‌لای
 شیرینه‌که‌ی هه‌لنه‌رپژێ‌ی ئە‌ی چی بکا؟ ئە‌ی ته‌قه‌ له‌ درگای کام بێ‌
 خه‌به‌ری حال‌ نه‌زان ب‌دا؟

هیج‌ره‌ت و‌ فیرقه‌تی شیرین ئاخ‌راوه‌ له‌ زو‌ره‌ ملی و‌ جه‌بر و‌ جه‌وری
 کلتووریکی پ‌ینه‌گه‌یشتوو و‌ ت‌ینه‌گه‌یشتوو.

فه‌ره‌اد هه‌زار، ب‌یستوون هه‌زار، ئ‌تر مه‌کو‌ی گشت خه‌مه‌کان،
 سا‌رپ‌ژه‌ری گشت زامه‌کان، بو‌ته‌ ج‌یژوانیکی نامو‌ی شیرینیکی س‌یم‌ین
 عوزار. ئە‌و شیرینه‌ی قه‌ت‌یس ماوه‌ له‌ نه‌ریت و‌ دابی ک‌ونه‌ په‌ره‌ستی و
 نو‌ستالژیا‌ییکی پ‌روو‌کی‌نه‌ر، ته‌ریده‌ی ژو‌وری ته‌نیا‌یی. غه‌ریب غه‌ریب
 له‌ شار و‌ ز‌ید و‌ مال و‌ حال.

تو‌گوت

من ته‌ریده‌ی خاکی هه‌نده‌ران

ئاو‌اره‌ی ناو تاریک‌ترین کو‌وچه‌ی دنیا

به‌لام من له‌ شاری خو‌م

له زیدی خوّم
غەریب غەریب
تەنیا تەنیا

رهجیم لوقمانی - زامستان

توژیکی تر دەس بەی له لیوم هەرچی راستی قسە ی دلمە بە پەخشان
ئەپەخشینم و ئیتر واز لە شێعر و هیما و سەمبول دینم. ئاخەر چی بلیم
فەرهاد زەخمی نەشتەری دروڤه، زاماری بیهوودەیی و بی دەرەتانی
جیهانیکی سەرەرپوڤه، که هیمنی و ئاسوودەیی بو ئەوینداران رجوا
نابینیت.

...

با ئیتر واز لە گروگالی دەم ییشکانە ی مەراق یینم و بپەرژیمە سەر
سپاس و پیزانینم بو ئەوانە ی باسکی هیز و هەتوانم بوون و دەستی
یارمەتیان گرتم.

جاریکیان برای شیرین و له بەردلانم "حوسین سەتاری" وه ک هەموو
جاری له دەلاقە ی دلسوزیه وه وتی؛ رهزا ئەمجار که هاتیه وه حەز
ئە کهم فەرهادنامە له بەندی کوتە کاغەز و لەت و پەتی و بڵاوی
دەربینی و کوڤیان بکەیتە وه. سپاسی ئە و ئازیزه ئە کهم که دوا ی ماوه ی

چهن سال، كه لكه له ی ئەم كارە ی له دلما هه ژاند و هه ر ئەویش بوو
تۆمى ئەم بیرو كه یه ی به میشكندا پێژاند.

زۆر سپاسى گه و ره یی و لیووردوویى براى هه ره به پێزو دلسۆزم كاك
"راشد نه سیری" «سنه» ئە كه م كه به تاقه تیكى زۆره وه پیتی بو چنیم و
په ره ی بو رازاندمه وه و یارمه تی زۆرى دام.

زۆر سپاسى مامۆستای به توانا و شارەزا "سەید به هائە دینی حوسینی"
«سنه» ئە كه م كه له ره وتی له چاپ دانى دا بو ئەم لاو ئەو لای بردم و
گه لێك منه تبارى خوێ كردم. ههروه ها سپاسى برام "كاك هوشیار
یووزی" «سنه» ئە كه م كه پێداچوونه وه ی بو كردم وه له ی زۆرى بو
راست كردمه وه.

دهس خو شانه ی هونه رمه ندى گه و ره و په یكه رتاش و نیگار كێشى
لێهاتوو "كاك لوقمان كه ریمی" «سه قز» و خیزانه كه ی خوشكه ئامینه
فه یزی "چیمه ن ئە كه م نه خشی سه ر به رگیان بو نه خشاندم وله هه موو
ئاموژگاری و یارمه تیكى خو یان بیهش و بیوه ریان نه كردم.

دهستی یارمه تی خانه واده كه م، دایك و خوشك و برا و كهس و
كاریشم ئە گووشم كه له هه یج یارمه تیكى مادى و مه عنه وى خو یان،
دریغان لی نه كردم و پالێشتی ته وایان كردم.

فهره‌ادنامه‌ش پيشكه‌ش به هه‌موو شيعرخوينيكي كورد ئه كه‌م به‌و
هيوايه‌ي به‌ركوئيكي بي بو پيشخواني كتيخانه‌ي كوردی و تكا له
خاوهر رايان و ليزانان ئه كه‌م له ئاموژگاري و رينمووني و رخنه‌ي
خويان بيه‌شم نه‌كه‌ن.

منه‌تباري ئه‌و كه‌سانه‌م به‌چاوي ورده‌وه له‌م ناميلكه‌يه برپوان، منيش
وه‌كوو براي خويان بزنان، ئه‌م به‌ره‌مه‌ به‌بيژنگي ليهاتوويي بيژنه‌وه و
هه‌له‌كانم پي بيژنه‌وه.

ره‌زا نووري پوور زستاني ٨٧ - سه‌قز

rezanouripour@yahoo.com

ناوه روک

- ۲۵ گری پووچکه
- ۲۶ بانگه واز
- ۲۷ کاره سات
- ۲۷ په یامیک بو شیرین
- ۲۸ شه وان بیداران
- ۲۹ نیگه رانیه کانی فه رهاد
- ۲۹ گله یی بیت
- ۳۰ مه سیله
- ۳۲ ده مامک
- ۳۳ زاله کانی فه رهاد
- ۳۷ من کیم
- ۳۹ ئایدو لوژیا کانی فه رهاد
- ۴۳ سیزده به دهر
- ۴۴ فه لسه فه ی ژین
- ۴۵ فه رهاد و شیعر و شانو

- ۴۷ شیرینه ههوار
 ۵۰ له جیژوانی ئه مجاره مان
 ۵۴ شیتانه کانی فه رهاد
 ۵۷ باشه کانی فه رهاد
 ۶۱ زانکو کانی فه رهاد
 ۶۳ دیارییه کانی فه رهاد
 ۶۵ ساقیانه کانی فه رهاد
 ۶۹ بیره وه ریه کانی فه رهاد
 ۷۳ کووده تا
 ۷۵ خو من وه ک تو نیم
 ۷۶ شیرین ئاگات له خو ت بی
 ۷۷ زنجیره ی تاوان و سزا بوچی؟
 ۷۸ له مه کته بخانه ی شیرین دا
 ۸۱ شیعره کانی فه رهاد
 ۹۰ مه مده به دهس مالاوایی

نامه

فهرست

گری پووچکه^۱

فرمیسکی قه لّم له ده فری خامه
بوون به و نامه ی قه ت نه خوینرایه وه
قولینگى هه نگاو بیستوونی شهرم ئه پرووخینی^۷
عفریته ی "نا" فهرهادی سهردهم ئه مرینی^۷
ئه ی خه لکی سهر گو ی ئه م زهویه
فهرهاد سهری هه لدایه وه

فهر

ره

هاد

زا

^۱ نالای فهرهاد

بانگه واز

عه شق عه شق

کَیْه رَیْگر؟

چِروک چِروک

کَیْه گوِگر؟

له جیهانی ئه لو ئه لو و ته له فیزیوَن و سه ته لایت

کَیْ حه ز ئه کا من باسی چِروکی بو بکه م؟

حه یرانی دلدارى بچرم

چِروک چِروک

کَیْه گوِگر؟

کَیْ حه ز ئه کا باسی فه رهادی سه رده م که م؟

قولینگى یادی ئه و جاره له سینگی کامه یِستوون ده م؟

عه شق عه شق

کَیْه رَیْگر؟

...

کاره سات

سه د مخابن

به هاتنی هر فهرهادیک

یستوونیکیش سه ره لَدینی^۷

عه شقی فهرهادی ئه م ده مه

خه می نانه ئه یسووئینی^۷

په یامیک بو شیرین

دلنیا به شیرینه خوین شیرینه که م

دلی فهرهاد جگه له تو^۷

جیگای که سیکتری نه

زویر مه به

چاو ته ږمه که
باخی وشکه ل ږیژنه بارانی بو چیه؟!

شewan بیداران

که منال بووم وام ته زانی له شewanی نهنگوسته چاو
ته نیا دزه کان بیدارن به شهو
به لام له وه تاي یه خسیره دلم له بهندی کوټ و زنجیری توډا
له قامووسی شهو بیدارانا
عاشقیش بوته شهو گه ږی بی خهو

نیگه رانیه کانی فره‌هاد

نیگه ران نیم له وهی نامه‌ی پر چه ز و تاسه م ئه سووتینی
گه لای عومری تازه لاویم
به نه زانی بیوه فایی ئه وه رینی
به لام گیانه نیگه رانم
زور نیگه رانم هه ر وه ک ئه وهی که له لای من مردییتی
هه رزه کاریک دلی بو خوی بردییتی

گله‌یی بیت

شیرین دلدار
ئه و تنوکه فرمیسکانه‌ی گلار گلار

له چاوانت ته تګینه خوار
 ته یخه وینم بو شه رابی عه شقیکی نوی
 که من هه موو شه قام و شاری دلمت
 بو لیاو لپی کزه و کسپه ی گورانی کرد
 ته ی تو چت دی؟
 له کولانه به قور گیراوه که ی دلنا
 سوزه ییکت
 ته نیا و ته نیا سوزه ییکت ره وا نه دی؟!

مه سیله

ته وه چیه؟
 وه ک عه ر عه ره
 دار نیه

لام گه وره یه

شار نیه

زور گه ستوومی

مار نیه

ئه و کاته ی بووم به ملوانکه و پیچرامه گهر دنی

پچر اندمی

که بووم به که زیه و ئالوزامه ئامیزی

پساندمی

بووم به شیعریک، نه یخویندمه وه

در اندمی

کاتی تاسه ی بالایم کرد نه یدواندم

تاساندمی

بووم به پاساری گويسوانی، دانی نه دام

فر اندمی

...

ئه وه چیه ؟

(نه داره ، نه بالنده یه)

ئەو ەكچ نىە، درنده يە

ئەو ەكچ نىە ، درنده يە

دەمامك^۲

بىستوومە ئەلّىن گریان گچكەلە مە كرى ژنە
فرمیسك و عەشقى درو ئافەتى دلّى منە
دە برو فرمیسكە كانت لای یە كى دى ەلرپژە
گەر حەزىكى منت بوو لە گورپى دلّ بىنژە
گريانى ژنە لای من بائىك و دوو ەوایە
فرمیسكى ژن و بائىك لای من وە كوو یە ك وایە

^۲ ناوهرۆكى ئەم بەشە لە حەقى ەموو ژنىكداتەواو نىە، بەلكوو ئەمە تەنبا باس لە فرمیسك و عەشقىكى درو
ئەكات كە ئەزموونى تاكە كەسى فەرهادە.

زاله کانی فەرهاد «تهوسین»

قوربانت بېم بمخنکینه

دهس بنی گه رووم

بمتاسینه

ده خیلٔ بېم حه و تووی ژه می نانم بهری

ماله که ی خوّم بکه زیندانم

کاری بکه له بیرم چی که ئینسانم

ئهوین بو من یاساغ و بقه یه

ژن بهس بو مالی تو ره و نه قه

لای ئیمه هاژه و گقه یه

تکا ئه کهم دیاری بکه که بیر له چی بکه مه وه

فیرم بکه چلوّن بژیم

خه رمانی ژینی خوّم به لای کام ره شه با هه لده مه وه

تکا ده کهم دیاری بکه پینوینه کهم له کوی راخه م

روو گه ی کرپنوشی ئه م جارم کام لاییت و

سه‌ری سوژدهم به‌ره و کامه ته‌لاری پیروژت داخه‌م
 ده‌ست بینه با رایبوسم
 من نو‌که‌ره که‌ی ئەم ده‌مه
 قه‌ره‌واشه که‌ی ئەم چاخه‌م
 وانه کانم ئەلیمه‌وه^۳
 نه‌خوازه‌لا له بیریان که‌م
 له بیرری خو‌میان به‌رمه‌وه
 به‌هار؛
 چه‌په‌لترین وه‌رزی ساله
 گول؛
 دیو‌جامه‌ی جنو‌که‌یه
 کچ؛
 بو‌تو نه‌بی‌تورش و تاله
 مانگه‌شه‌ویش؛
 دروویی‌زل

^۳ بو‌دانانی ئەم به‌شه له دوا‌بین به‌شی شیعری ناوداری عه‌شق و ئازادی ماموستا هه‌مین که‌لک و ئیلهام وه‌رگرتوه.

شیعری تهر؛

خه ونه، خه یاله

باده ش؛

بو تو، لای من رهنجیکی به تاله

هیچم ناوی

هه رچی هه یه پیشکesh به تو

ژیانی بی بژیم بو تو

زیاده له سهر

هه شه ش دانگی کانی زیان

ته مه ن دریژی خدر بو تو

ئه وه ش هه مه فراوانه

سپاس له خوا

شو کر بو تو^۴

بو خو ت و ا بارت هیناوم ئاسووده یی ئه متوفینی

رجا ئه که م فیری خو را گریم بکه

^۴ سته یی و ته نی سیف سوور بو ده س کور خان خاسه

نه وه ک کاتی^۷ توند لیم^۷ نه دهی

هه را و گاله م بتره نجینی^۷

مه گهر نازانی تا هه تاو قرچه‌ی نه‌هاوێته سه‌رم

باخی بهری من پیناگات؟!

مه گهر نازانی تا نه مرم

فەرھاد ھەرگیز سەر ھەلنادات؟!^۵

چاک ئه زانم له ههر کوی بی قابیزی روحي من تو ی

تکانه کہم بمخنکینہ

حەیفە سیداره^۷ خەسار بن

دایان بنی بو روژی خوئی

بوونه وه ریکم هیچ نه زان

گیل و گهوج و ئاماتور

حەیفە بژیم

دهی بمکوڑہ

دهی دیکتاتور

دهی دیکتاتور

٥ پوناگاداری زورتر لهم بابیت و باوهره بروانه بهشی "نایدولوزیاکانی فیهاد"

من کیم؟

« فەرهاد له خوێ رانه مینی »

خو من وه لی دیوانه نیم ناوت وه ک شه م له دنیا دا بزپنم
خو بیتهوڤن نیم له بو ئه لیزایت دا بترینم
خو هسه ن زیره کیش نیم
هه موو روژیک له گورانییک دا بتخوینم
خو من...

من رهزام و ناوی بهرزت هه موو روژی
وه کوو جامی شه راب ئه خو مه وه
خو ناویرم ناوت ببه م
بویه له تویی ئه م شیعره ما
به ئیهامیک ئه تشارمه وه
من له جهرگه ی خیلی فەرهادم
ئاویه ریش بیستوون ئه که م

له سه يرانی ئەم عه شقه ما
 شان له شانی قه یس و کا که مه م و شیخی سه نعان ئە ده م
 من سکر تیری هه لۆم
 پاسه وانی قه لم
 له ئاسمانی به رزه فریا
 بالنده ییکی بی په لم
 ئیمه شه هیدانی زیندو وین
 گهرچی ماوین به لام مردو وین
 هه ر که ده ژین و ده بینم به کاری هه چیک ناین
 ئە لیم خوز گه
 خوز گه به ردیک له دهستی منالیک فله ستینی باین
 گهر شیرین بام؛
 ته شی جوانی تۆم ده رست
 ئە گه ر بت په رست بام؛
 قه له میکم ده په رست
 عه شق کار و پیشه ی منه
 له لای من وه فا و دلداری

خو بهخت کردن و فیداکاری
 هیمای گولی دهسته چنه
 پهروه ردهی باخی ئاره زووی بهدی نه هاتووی بیدام
 عاشقیکم له م سه رده مه
 من فهرهادم
 من فهرهادم

ئایدو لوژیایکانی فهرهاد

هه لاله و سوینسن و به بیوون
 روژییک میوان داری بهی بوون
 که دی عاشقیکی ریوار
 په سەندی کرد ئه م دیمه نه و برپاری دا
 دهسته چنی گولاله و بهی بکا به دیاری بو دلدار

هه لاله و سويسن و به ييوون
 به يی پر چنگی شه که ر ليو
 بوون به ميواني دهستی شیرين دل به ريکی نازدار
 ئیستا رزگار و نازادن
 لايان ته و فيريکی نيه و هرزی زستان بی يان به هار
 نه و روژهی وا به ره و پیری بوون و مانا
 بو پیشوازی دهستی دلدار
 بوون به ئیکسیری یادگار
 په رژینی مهرگ
 پاراستی ژینی تا هه تایی
 مهرگ بوو به بيانوو يیک بو رزگاری بی کو تایی

...

شیرين دلدار
 مهرگ يانی هیوا و ئامانج
 ری چاره بو گه رانه وه

سه و داييكي پر له قازانج
 شيوهن ياني پيکه نيني^۶ که بو خوشی کاتي مه رگ
 سه ر له دلي مروفت^۷ ته کات
 مه رگ هه ر ته و به ليته^۸ يه
 که من به ره و ژيان ته بات
 ته سريني مه رگ بارانيکه
 که گوراني ژيانه وه به گويي^۹ من و تودا ته چري^{۱۰}
 هه ر که س ماناي مه رگی زاني
 روژي^{۱۱} هه زار که رهت ته مري^{۱۲}

...

مه رگ ئالاي ئازاديه
 چوپي^{۱۳} چه مه ر سه ماي خوشي
 نوي^{۱۴} بوونه وه ي ژيان يكي پر توو کاوه
 ته گه رچی ئيستا فه ره اديش له گو مي ژيندا خنکاوه
 به لام نائوميد و مه لوول نيه

خو^۶ در گای مه رگ دانه خراوه

...

شیرین دلدار

له دهستی خو^۶ت جوان پروانه

هه لاله و سو^۶یسن و بهیوون

له پاش مه رگ

گورانی بو^۶ عه شق ئه لینه وه

ئیستا بهی وه کوو شه مامه

له دهست دا ئه خو^۶لینه وه

(سلاو مه رگ

سپاس عه شق)^۶

^۶ بو زانیاری زیاتر پروانه به شی "زآله کانی فهرهاد"

سینزده به دهر

ئەم ژيانە کە سینزده یە
روژی جاری بە دەری کە!
کە جەغزی گوێ ئەم جیهانە
دەسپیک و دواپیکی یە کن
قۆلبەستە ی نیوان قوتری یە ک وەهم و دوو نەبوونین
لە و کاتەوێ مرو له مه مکی دایک ئەبرپتەو
هەتا مه مکی مهرگی له زار نه ئی
به هیچ کەس ژیر ناییتەو

...

هو کاله به ی
لیم ئەپرسی بوچی منیش خەمی بەرژەوێندی ناخۆم
هەر وە ک بلیی دل له حاستی زیوی ژیان دا مردو
مه گەر نه موت شیرینه کەم
چون به کانی ژین دانوو سینم؟
کە له میژە سینزده ی خووم به دەر کردو

فہ لسه فہ ی ژین

ہہ رگیز لہ مہرگ نہ ترساوم

بو تازہ بوو کی ئەم ژیانہ

وہ ک زاواییکی خہ ساوم

بہ لام باوان

ئہ گہر عہ شق گرووی مان و نہ مانم بی

بو ئەم ژینہ سہد جار ئەمرم

قہ زای ئەخەم لہ دوو چاوم

فهرهاد و شیعر و شانو^۷

(I)

ره شه با دی و منیش ته نیا
له خه مخانه ی ژووره کهم دا تنوک تنوک
فرمیسک و ژان
له یانه کهم ئه بنه میوان
مه لی ئاوات بو چلی حه ز ئه به مه وه

.
. .
.

(II)

پول پول کچان و کیزولان
دینه وه بو نیو میر گولان و میر گینان

^۷ نه م به شه کاتی خو ی له حه وته نامه ی ئاویه رله ژیرناوی "شیعره شانو" له چاپ درا و ههروه ها له شه وه شیعر ی "قیان" دا خوینراوه ته وه.

دهستم له بنا گویچکه م ناوه
 گوزهی سوور و ئاوی شهوی
 بی پسانه وه دهنگ هه لئه برم
 ده م به خالانت کهوی
 خاتوونه لورکی و هه موو کچانی خه یالم
 دینه سه ما و
 ده سگیرانم چوپی ئه وین ئه شه کینی
 ئیتر منیش بو خوم نابم
 گهر یار لیو بی ئه من بزه و
 ئه و گونا بی منیش خالم

(III)

له نا کاو دهنگی رامدینی
 ره شه با دی و منیش ته نیا
 بایه قوژیکیش ئه قیژینی

شیرینه هه‌وار

که بو هه‌وار چووی
قه‌تاره‌ی فرمی‌سک سه‌ری کرده ناو چاوه‌کانمه‌وه
بوون به کاروانی به‌ره‌و ئازوان
ته‌می هه‌ناسه‌م له سه‌ر لووتکه‌ی کیو
له بن قوژبن و که‌ل و دی‌بنار
ره‌شمالی هه‌لدا
روحم چوله‌که‌ی بن گو‌یسوانی ته‌گریجه‌کانت
له سه‌ر پرچی ره‌ش
له تاوتویی تالیک کرایه‌میوان
کازیوه‌ی هه‌وار، شه‌فه‌قی مه‌غریب
له خوینی دلی من پاراو ته‌بن
باسوور داگه‌رپین دیمه‌نی ئاسوی نیگای خومارت
هه‌ر چیم لا هه‌یه ته‌یکه‌م به مه‌یتەر
با بن به‌هاورپی ریکه‌ی هه‌وارت

خوٲ ئيترمنيش لاي خوٲ نه ماوم
 هه ر وه ك كوچهرى به شوينتاي وٲله
 ليت ناترووكيٲ پٲلووي دووچاوم

...

ئه واههسته شم شاريكي چوله
 ئه گهريٲ بيٲ هوٲ

وه ك له پي دهسته
 كه سي تيانيه ئه م شاره بيٲ توٲ

...

باوانه كه م ؛

له بيرت ديٲ ئيواره ته گييري پاييزه هه وار

كه پيم وتي

گه لاي هه ستم هيدي هيدي وا له سيډاره ي نامويي ئه دريٲ؟

ئيستا چنوور لوول و په شيو

به دواي زولفت دا گوناي خوٲ ئه رنيٲ

وه نه وشه ش مل كه چ

چه مه ري خالي سه ر ليو ئه گه رنيٲ

له هیجره تی ئەم ههواره

روژمیری عهشق دائه ریژم

له گهل وهیشوومه ی هیجرانا

دیوزمه ی خهفته ئەچوینم،

تهرمی دلتهنگی ئەنیژم

ههواره کهت سه رچاوه یه

بو بژیوی و بووژانه وهی فهره حی و دلخوشی ههریم

ده سا خیه ته کهت هه لده

شیرین یاخوا

له دهوری ههوارت گه رییم

تو وشهم بووی، هونراوهم بووی

بووی به چیروک

له وده مه یدا بو ههوار چووی

باوانه کهم؛

من شاعیریکی نه زان نیم، کیشی شیعرم لی بگوری

که ده‌بینی هونراوه که م له سهر کیشی خو^ی نه‌ماوه
 چاک بزانه له خه‌فه‌تی هه‌واره‌که‌ت،
 له مه‌ینه‌تی ئه‌م هیجرانه گیان پسینه
 ئیجگار سهرم لی^ی شیواوه

له جیژوانی ئه‌مجاره‌مان

شیرین دلدار
 له جیژوانی ئه‌مجاره‌مان باسی ره‌نگه‌کانم بو^ی بکه
 نامو^ی کراوم له هه‌رچی سوور و شین و ئال^ی و وال^ی
 که هاتمه‌لات
 بمناسینه به رو^یخی سه‌وزاییه‌کان
 رزگارم که له زیندانی دزیوی زه‌رده‌لی
 شه‌که‌تاوم له هه‌ساری بی^ی ئامانجی

زۆر بیزارم لەم ژيانە کرچ و کالە
بەلین ئەدەم

لە جیژوانی ئەمجارەمان

منیش باسی دلوڤانی میخە که بیگەرده کانی

سەر سینگى دایکمت بو بکەم

لە فەلسەفەى هەنارە کان بدویم

تارای تریفەى مانگەشەو بکیشمە سەر ئەم جیژوانە

تەژیت ئە کەم لە دلداری

دەستە خوشکی شیعر و ستران

ئاویزانی ئامیزت ئە کەم

ئەى خوا لەم ئاگر بارانە

گۆبەرۆکی هونراوە کان لە بەروکی خەیاڵت ئەدەم

هەرچی نەوتراوی سۆزە ئەدرکینم

خشلی نەخشای مرواری وشە کانم

ئە کەم بە لەرزانهى هەورى لارى سەرۆینە کەت

هۆبەى هەرچی ئارەزوومە

بەرەو رووگەى خەرمانەى مانگى گونات هەلئەدەم

په نجه کانم له گو ناکه ن
 شم شالی چیت بو بژینم؟
 قه له مه که م گواره ی بیده نگی له گو یه
 کامه وشه ت به شیعره وه بو بنوینم؟
 که نه مزانی به چ زمانی بتدوینم
 به گورانې دیمه وه گو
 به خوړه تاوی ئاوازی یک ئاسمانی خو شه ویستیمان سامال ته که م
 "له ناو جولانه ی دلمدا
 وه کوو ساوا ته تلاوینم"
 شیرینه سهوزه
 دانه ی هه ناری
 روومه ت گولی شه وچرای دیوه خانی دل
 ده سته و له ملانی هی شووی ته گریجه ی شیواوت ته بم
 له بهر قاپی خو شه ویستیت کړنوش ته به م
 هه تا روژی ته و روژه مان ئاوا ده بی

که تو^٧ش هاتی
 بزو^٧ینه بزهی ل^٧یوان
 بملاو^٧ینه به باسکی ناسکی دل^٧داری
 مال^٧ی باوکت ئاوا ده^٧بی
 هینده^٧ی تاسه و خه^٧می دووریت
 له جی^٧ژوانمان، که ین و به ینی دل^٧داریمان
 دیت^٧ه هه وی^٧لی رامووسین
 چلو^٧ن بلیم باوانه که م
 ئاقاری جی^٧ژوانه که ی ئه مجاره مان ئاوا ده^٧بی

شیتانه کانی فەرهاد «خه لسه ی تهوین»^۸

هه ور، هه ور

تنوکی^۷ بوو

من ویستم له دلی ئاسماندا بشنیته وه

(هه ی هه ناران و مه ناران

یا خو^۷م دابکه مه باران)

ئه وه من بووم شیوه ی شیرینم ئافراند

هه ر منیش بووم

چیروکی فەرهادم خو^۷لقاند

ئیمه نه مانده ویست ره سمی عه شق کو^۷یر بیته وه

"عه شق عه شق، چیروک^۷ چیروک^۷"^۹

(اَلَسْتُ بِرَبِّکُمْ...)

^۸ نهم به شه بریتیه له شطحیاتی/شه تحیاتی فەرهاد

^۹ ئامازه یه بو^۷ به شی بانگه واز

له هه زره تی باره گای من

قوری فه رهادیان شیلا

هه ر له شیلە ی روّحی خویشم

توومی هه بوونیم داوه شاند

ئه و سا، مه زرای جه سته م کيلا

(ما أعظمَ شأنِي...)

من بووم تاقه داری ریگه ی هه واریشم رواند

هه ر منیش بووم

عه شقی دلی فه رهادیشم دواند

تا هه له ی عصیانی فه رهاد

بکه م به بیانووی "هبوط"

له مه ودای دوو جه ژنی قوربان

ئیمه ئاوه ها زه ویمان

بو رابوونه وه ی مشیانه ی عه شقیکی پیروژ هه لخراند

(تبارک لی...)

(اَنَا...)

(اَنَا...)

(اَنَا أَلْ..)

•
•
•

هه ی هه ی

خو^و من شیت نیم وه کوو چه لاج

قسه ی ده می خو^م نه زانم

کاری^ی بکه م بی^ی منه کانی من نه ناس

رق هه لگرن

بمدن له خاج

باشه کانی فەرهاد^{۱۰}

باری گوناح قورسی کردووم

له کرده وەم پەشیمانم

ئە ی خوا یە گیان

له پیش ئە وە ی ناوی شیرین بکە ی بە و یردی زمانم

باری گوناحم سوو کتر که

چاو له تاوانم بپوشە

بشۆرە وە هە له کانم

خوا یە شیرین ئو غر ئە کات

پیشان وتووم بار گە ی بو هە وار پیکناو

له وساو هە زمی باری کرد

^{۱۰} "باشه" له ریشه ی باش به مانای "چاک و خاس" وەرگیراوه. باشه بریتیه له و ویرد و ئەوردانە ی که فەرهاد تیایدا له بەری خوا ئەپارێتە وە و دۆعا و سکالاً ئەکات. بە کوێ دۆعا و ئەوراده کانی فەرهاد ئەکوتری "باشه کانی فەرهاد"

سه قز چو^لله وه ك له پي ده ست
 يه كسه ر بيكه سه ئه م ناوه
 خوايه بيه ري ديداري به ژني شيرين گيانم نه كه ي
 له هه واري ته مجاره كه ي
 ته گه رچه رخي چه پ ده گه ري و
 ده وري ده وړان ده وري ماوه

ئه ي خوايه گيان
 ئه و دوو چاوه ي پي^ت به خشيوم
 دوني اي رووني پي^ي بينم
 هينده ي عومريكه گرياون
 بارته قاي گريان و شينم
 خوايه:
 چاوم بو^چين خه ساري فرمي^يسكان و ئه سرين بي^ي
 پيشكه شي هه زره تي تو^ي بي^ي
 بيكه به فيدا ي شيرينم

□
 خوايه شیرينم لی نه بان نه که ی
 لیم نه شاریه وه دوو دیده ی مه خموور
 به زه ییت بی به دلی شیواوم
 روژگارم شه وه
 شه وتری مه که
 نه یکه ی به ده یجوور
 بیکه به خاتر خوینی حه له بجه
 بوخاتر ده شتی سووری شاره زوور

□

ئهی خوايه گیان
 ناسپاسی ژینی ناکه م پیت به خشیوم
 نه یکه ی به تاوان و غه درم
 داواکارم کاتی مه رگم خاکی سه ر ریگه ی شیرین بم
 ئه گه ر هات و لیم رابووری
 دهستی داوینه که ی بگرم
 گه ر نه زانم بو کی بژیم
 خو ئه زانم بوچی بمرم

ئەي خوايه گيان

شيرين بوته ژيواري ژين و ژيانم

خولقاوي توّم

به لام له دهستی شیرينه هيز و هزر و گور و گيانم

شيرين نه بي تراويلكه يه هه لديرى ته مه ن

ده باقه زاوه گيرى عومرى شيرين بم

ئاخر به بي ئه و من ناموى له شم

بوونه وه ريكي بي ناو نيشانم

خوايه:

به دلى شكاو هانام بو بارگه ي به رزت هيناوه

نزا و زاله م قبول بكه

چاوى خيـرت له ده ستم بي و

ليم وه ريگره دو عاكانم

زانکۆکانی فەرهاد

خۆت ئیلهامی شیعرت کردم
هه‌رخویشت بووی
بو دیاری نادیا ری
حه‌رف و پیت و وشه‌ت بر دم
داره‌داره‌ی دل‌داریشم
له‌مه‌دره‌سه‌ی یادی خۆتا پیره‌و که بوو
ئه‌لف و بیی ئولفه‌تی له‌نجه‌ش
له‌حوجره‌ی به‌رزی بال‌اتا
حونجی ئه‌کرا
کو‌رپه‌له‌ی هه‌ست و نه‌ستیشم له‌باوه‌شی جیژوانتدا
بو سه‌یری باخی به‌ی ئه‌برا
سالانی‌کیش
له‌پشت کنکووری نیگاتا

به فرمیسک و شه و بیداری
 هه ره له زانکووی چاره نووسی بی ده ره تان
 ده رست دادام و
 لای خوٚت فیربووم ده رسی تهوین و دلداري
 وانه کانم دوو کتییان له سه ره مهینه ت
 دوانی تریش درم ناسی^{۱۱} بیستوون ته لاین
 سی^{۱۲} کتیییش ئانالیزی فرمیسکم فیر ته که ن
 په رتوو کی پرتوو کاوی خه م
 له ته لیسمی چاوت ته دوین
 ئیتر هه رچی شیعرم هه بیت
 هه رچی شو ره ی شو ره کاتی شه و نخونی و بیخه ویمه
 له ژیر سایه ی بالآت ته پروین
 دوو وانه شم رامده هینن له یاسای هیجران و گریان
 ته و سا ته بمه پسپوری عه شق
 ته بم به ماموستای قیان

Pathology^{۱۱}

ديارييه کاني فهرهاد^{۱۲}

له بيرم دى^۶ که پيت و تم
بو^۷ سه فهره که ي^۸ ته مجاره
له نه وروزي ته م بهاره
ديارييکم بو^۹ بهينه
په سەندی یادگار
له رهنگي خو^{۱۰}ر، چه شني هه تاو
وه کوو داره وشکه له کان
که چاوهرين بو^{۱۱} تو^{۱۲}زي^{۱۳} تاو
وه ک مانگه شه و زهرد و زه عيف
به لام قبيله ي دلداران

^{۱۲} بو نووسيني نه م به شه له تیکه له ی سى شیعری ماموستایان په شیو، فایه ق بیکهس و شهریف که لکم وهرگرتوه. نه م به شه ی فهره دنامهش کاتی خو ی له جهوته نامه ی ناوهر و ههروه ها بلا فوکی بیرو که دا بلاو کرایه وه.

هين خور اگري بي و به رزه مژ
تينووي بيت و هه رگيز نه نالي بو باران
ئازايه تي له ميژووي کاوه دزيبي
وه کوو هيواي گويي زريبار
به چوخه که ت عاره قت له بوي سريبي
ديارييکم بو بهينه هه ليواسم
وه کوو پيناسه که ي ميژوو
چاوي لي بکه م خوم بناسم
وه ک گوراني دلي خومي پي بدوينم
له بيرم بي
که هاتمه وه
چه پکي گوله هيروت بو بهينم

ساقیانه کانی فره‌هاد

ساقی وه‌ره ده‌خیلِت بَم

خه‌م برِستی لی برِیوم

ئازار سه‌ری کردوْته دلْ

ده‌سا وه‌ره

هه‌تا تاوی ده‌وران داوی نه‌داین

هه‌لینه شیلاَین به‌یه‌کا و نه‌یکردووینه ته‌وه به‌گلْ

ساقی وه‌ره په‌شیوه شیوه‌ی شیواوم

له‌روخسارم رابمینه

ره‌نگی زه‌ردم ئیشاره‌ته

به‌ته‌ونی تاوی ته‌وین و

ته‌شه‌نای ناسوَر ته‌نراوم

ساقی وهره به ربه یانه
 سه لای کازیوه ره واندی
 شه وه زهنگی ئه م شه وه
 به خوشی شای شه که ر لئوان
 ده توش وهره سه رمه ستم که
 هه تا شیرین مهستی خه وه

ساقی
 قسه ی راست ئه وی؟
 سا گوی بگره له منت که وی
 له م کوئه زامه ی له دلمه
 ئه لئین به مه ی چا ده بمه وه
 له من مه گره به وه ی ده یلیم
 — و توویانه مهستی و راستی —
 ئه و قسه م لا ئه فسانه یه

کاتی^۶ بمرم

به زامی شیرینه ده مرم

له قیامه تیش

به یادی نه و راده بمه وه

ساقی کاتی^۶ سه رخوش نه بم

گشت خه مه کان دینه وه سو^۶

چاره ی خه مم به مه ی نا کری^۶

دهستی من و داوینی تو^۶

پیک له سه ر پیک میوانم که به مه ی

ئا گر به رده له جه رگ و دل^۶ و هه ناوم

سپاسی خوا

به خته وه ری پی^۶ به خشیوم

سه و دای شیرین له سه رمایه

به ئاگری عه شقی نه ویشه سو و تاوم

ساقی؛

ده سا و هره بمسووتینه

هه رچی مه یت له مه یخانه هه یه

له ده فر و پیاله و جامی که

روو له من که و له خیلی بیخه مان واز بهینه

ساقی مه ته لوکی ژیان لای من روونه

ولامی ئەم پرسیاره

خو ته وژمی بهربانیه

چاک ده یزانم هوکه ی ئەم بوون و نه بوونه

هه رچی هه یه له دیروکی ئەم کهونه کوڤ و دیرینه

هه رچی ده سکر دی خیلقه ته

ئه وه ی ناوت ناوه ژیان

ته نیا یاد گاری پرشنگی تیشکیکی عه شقی شیرینه

بیره وه ریه کانی فەرهاد

« له رابر دو وه وه بو ئیستا و داهاتوو »

که له یستوون گه پامه وه

له ته وافی ماله که تان

— له کوڵانی بی مروه تان

له مهروه ی جیژوانیکدا

به ره و سه فای بزه ییکت

رووم کرده روو گهی هه وارت

دهسته و نه زهر

له بهر قاپی پیری موغان

نزام ئه کرد بو دیدارت

کویری چاوی فەرهاد کوژان

حهوت جار ره جمی فیراق ئه کهم

له باتی دوو جهژنی قوربان

نه زری تیله ی دوو چاوه کهت

ساقه سهری ویردی "باشه"

قوچی تهمه نی لاویتی له تیخی قوربانی ئه ده م

له مه راقی جیژوانیکدا

له تاسه ی دیداری رووتا چاو ئه برمه درگا و بانت

— چه نده خوشه میوانم بی

یا من بیم به میوانت —

ئیستا چاوم که چاوه رپی دیداریکه

له هسه رته دیتنی دیمه نی بالات

له ئاهی خوزگه ی بی سنوور

بو لانکو له ی هه وانه وه ی نیگاییکت

دهسته وداوینی ئاسمانم

ئه و کاته بیی

خونچه ی وشه م ده پشکوینی

ئه گهر بروی

شه هید ئه بن شیعره کانم

...

له م چه مه را گيان پسيٺه

«تهى كهى دارى به زه يى خواوه ند دٲته بهر»^{۱۳}

چاوم سوٲماى نه ما له ته مه ناى به ژنى شيرين

هاوار ئيوه ن و خواتان

بوٲچى شيرين، ته مرو له مال نايٲته ده ر؟!

بوٲچى شيرين نايٲته ده ر؟!

بوٲچى

شيرين

نا

يى

ته

داره ك بى

موباره ك بى...

.

.

^{۱۳} له ماموٲستا هيمن موكور يانى

بوکوی^۷ ته رو^۷ی به جیم^۷ دیلی^۷

ته ی نازه نینه که ی دایه؟

خوت^۷ ته زانی^۷ ته و دل^۷ه ی من هه رده مه له شوینتایه

لیوی سوور که ن وه ک دل^۷ه که م

چاوی رهش که ن وه ک روژگارم

خوا بیزانی^۷

_دوور له باللات

شیت و هارم

رووت کرده مالی^۷ ته غیار و

یادی^۷ له من ناکه یته وه

خوت^۷ وه ک شازاده ی چیروکی^۷ له م شیعره ما ته حه سیمیک^۷ نو

فهرهاد کوژان وه سل^٧ ئه نجن ئه نجن ئه کهن
 له جیژوان بیژیان دیته وه
 هه لئه هیلنجن له بوئی بزه و نیگا و دلدارى
 هه رچی شیوه ی هیرو بدات
 به توونی ئاگری ئه بهن
 گهرمه قین، گهرمه بازارى
 گوئ^٨ ده ئاخنن
 نه وه کوو ئایه ته کانی فهرهادنامه
 "صراط الحب" یان فیربکات
 نه با سووره تی "زاله" کان
 خوینی "عه شق و ئازادی" بخاته گهر
 به ره و تروپکی ئاره زوو هانیان بدات
 ویستی شیرین له لای ئه وان قیزه ون و ناشیرینه

خوڱيل ٿه ڪن له ته لاهه تي گوڙاني و بهسته لهي ٿه وين
 حاشا له ٿه فسانه ي بيسٽون ٿه ڪن
 چرڻوڪ ٿه بهن بوڇاوي فلهسه فه ڪاني ٿه مڙينه
 بو نازانن مه لي دلي شيرين
 هه ودا هه ودا هه وار ٿه بڙي
 سهر له ڪوڇگه ي بيسٽون ٿه دات؟
 ٿه ي نازانن شيرينه خوڻ شيرينه ڪم
 پهري ميڙو به فرميسڪي غه دري ٿه وان رهنگين ٿه ڪات؟
 له و ده مه ي دا بيسٽون هه زار
 فهرهاد هه زار
 فهرهاد ڪوڙان خزانه ته ژووريڪي تاريخ و چه پهل
 مانيفستي فهرهاد ڪوشتن
 ياساي درو و تالان ڪردن ره شنووس ٿه ڪن
 له حه يبه تي هه لدانه وه ي چروڻ جهسته ي پاڪي فهرهاد
 بيسٽون بيسٽون خه م به ڪوڻي فهرهاد ٿه دهن
 خه م به گڙي فهرهاد ٿه دهن

خو من وه ک تو نیم

من ناتوانم وه کوو تو بم
جیت بهیلم له هه واری بی هاوارا
خونچه ی عه شقیک نه پشکوینم
له قات و قری پائیزی تاقه داری بی بهارا
من ناتوانم قه لای شادیت بروخینم
هه رچی پشگیلی دلخوشیت هه شار دابوو
بی به زه بیانه بیچوینم
له دهستم نایی گهردی ری هیچ دلداریک بته کینم
نه کا پهره ی دلی له ش ناسکی
یان خود شوخیک بژا کینم
من ناویرم هه ست و نهستی هه تاوی بن هه ناوی کهس
بدهم له سیداره ی مه غریب
نه با ده خیلی هه ناسه ی شین و واوه یلا و رو رو بم
چبکه م به دهستی خوّم نیه
من ناتوانم وه کوو تو بم

شیرین ئاگات له خۆت بێ

تاو تاو له گهل هه ناسه ما

به روخمدا چو ناخه وه

با بزانی زامی سهختی زهختی دووریت

هه رگیز بو من زاخاو نادری

تاو تاو له گهل شنه ی خه یالی بێ سنوورمدا

بال بهاوی بو تروپکی به رزی ئاسمان

خه مت نه بی له تاوانی ئه وه هه موه بێ وه فاییه تا

له ئه م ئازاوه بازاره ی نا حه قیه دا

خوا ناتگری

به لام گیانه ده خیلتم بم

خۆت له قامووسی دلداری بشاره وه

نه با هه ناسه ی هه نیسک و شیعر و باران

گریه و فرمیسک و جیژوان

کزه ی دلی وشه ی عه شق یه خسیرت کا له ناخمدا

له به رزایی ئاسمانه وه گیژت بدا و بتهاویته وه خواره وه

زنجیره‌ی تاوان و سزا بوچی؟!

خوایی^۶ که تو^۷ی به من ناسان
سه‌وداسه‌ری کام ئازار بوو؟!
کاهه تاوان شیاوی ئهم سزا بی^۶ برانه‌وه‌یه
مامه‌له‌ی ئهم دلداریه
سفتاحی کام چو^۷لگه و که لاوه‌ییکی بازار بوو؟!
شیعر و فرمی^۷سک و یادی تو^۶
ئه‌لقاو^۷یزی گریانمه
تو^۷ی که مته‌ر خهم
منیش هه‌له‌وه‌دای عه‌شق
سه‌رم سووره له یاسای خوا
ئاخر چلو^۷ن ده کری^۶?
ئه‌و گوناچه‌ی که تو^۷ ئه‌یکه‌ی
سزا و جزای تاوانمه!

له مه کته بخانه ی شیرین دا

چیرۆکی ئەم عەشقه ی ئیمه بی کو تابه

له چاره نووسی ئیمه وه ها نوو سراوه:

"ناهیلین سروه ی خه یال بسره وی

چیرۆکی دلداریتان کو تایی نایه"

...

سه ر ده ر ناکه م!

له که ین و به ینی جهر و ئیختیاری چه پ گهردی گهر دوون

بوچی ده گیر ی ئەو گهر و قینه

بوچی گیر و ده ی عەشقی کمان ئە کات

بوچی دا بران و

بو جوانی دروس ئە کا و ئە لی مه یینه!

کی تاوانباری غه دری هیجرانه؟

ئاخو جهره و بالی ده کشی به سه ر بیستوونی قینه وه

یاخود ره قییبی نه یاره

یا کوو وه یشوومه ی تالعی رووی نه هاته

یا "خوینی فهرهاده و گوناچی وابه سهر شیرینه وه" ^{۱۴}

...

تو راست وت شیرین خانم

قه دهر داوی خو ی ده ته نی^۷

کزه ده هاو یته دلان

ئه وسا قرچه و کسپه ی ژانی دووری و لیک دابران

چمان له دهس دی به ته نی^۷؟

قه دهر داوی خو ی بته نی^۷!

ئیمه گیر و ده ی گیزاوی جه برین

بیج بیجه ی ^{۱۵} دهستی گه ری گه ردوونین

^{۱۴} ماموستا ناری

^{۱۵} وه ویلکه بان بوو که شووشه ییکه که نه کتەریک به دهست شانوی پی ده گیری/عروسک خیمه شب بازی

دهوری گه لاله ی له پیش دارپژاوه مان ته گیرین
به دلی گه ردوون بی
جا نه وسا نه مرین

...

خو عه شق نه بی چی بوونی هه یه؟
تووره ی کام خه رمان خه له و دانی بی
به ره می تیشکی گزنگی عه شق و دلدار ی مه یه
له به سه رهاتی دوایین هه والمان
له گه ل فرمیسک و رقی ته م جاره ی خوشه ویستیمان
خه جاله تی رووی فهره ادا نامه ش بووم
خو نه مده زانی جه بر یاسایه
هه ر به خو رای ی خو م ماندووت ته کرد
به هه له دا چووم
بو هه ر لایی چووم
زور په شیمانم له هه ولی بی سوود

منیش ته سلیمم به دهوری دهوران
ئه وهی که ده ژین بو گه ری گه ردوون به خیر و بیرین
منیش که له بچه ی فه لسه فه ی تو بووم
جوان ده رست دادام ماموستا شیرین

شیره کانی فه رهاد

شیره کانم
مه گه ر په پووله بوون
له سه ر باله نیشته وه و
پیت نه زانی؟
یا خود مومی عه شق
گری تی به ردان و
بو نه وروزی دلداریمان بوو سووتانی

نهایی کیلی مه زاریکم

ناو و نیشانی که سیکیان له سه ر سینگم هه لکه ندوه؛

هینده ی شیرین دلدار ی بو، ژیاوه

که شیرین چوو

چرای عومری کوژاوه ته وه و مردوه

چاوه کانت په ره سیلکه ن

به روژ تا شه و

له ئاسمانی جهسته ی منا هه لده فرن

که شه و دادی

له هیلانه ی دلی مندا ئوقره ده گرن

ٲه برو کانت جووت ٲه يوه ستن

ده ستیان له ده ستي يه ک ناوه

بو ٲل بردن

ريوار کوشتن

باوانه که م

وا نه زانی مه که کانت جووتی ٲیون به داره وه

بو ٲن ٲه بنه فه لسه فه ی ژین

گورانی عه شقم بو ٲه لین

تکا ٲه که م مه یشاره وه

له سایه ی سینه تا خالی

له حه شار که ی ملوانکه وه

که شاهیدی که ین و به ینی ته لیسمی بزه و نیگایه

چیرۆکی ماچ ئەنووسینی بە لایۆی لایۆ بە بارەو
 کە ئەتوانی هەژانم بیت
 هەرچی هیلاکی عومریکە لە جەستەما رابمائی
 بێتە خشی گریاشانی بیستانیکی ئەم شارەو
 خوا پێی داوی مەیشارەو
 تکا ئەکەم مەیشارەو

دەوەرە دەو
 دلم وریای ویردی لایە لایە شەوانەتە
 دەخیلت بم
 ئەمجاریش دلم مەشکینە
 جیم مەهیله و
 بو ئەمشەویش لە سەر سینگى میهرەبانى
 لە باوەشی کامەرانی
 لە پیخەفی پرچی لوولت بمخەوینە

بزر نابم له تاوی سیحری تیلہی چاوه کانت
 غهواره‌ی غه‌دری برژولت نابم
 نامویی شه‌وی گلینه کانت ده‌یجوورم ناکات
 ئامیزه‌نم بکه به تالیکی نیگاته‌وه
 ته‌لیسمی ویردی کچینیت نابم
 له باره‌گای ئامیزتدا خوړاگرم
 بو‌ه‌وه‌وسی شه‌مامه‌ییک چوک دا ناده‌م
 ده‌ی ریم بده بادانیشم به‌لاته‌وه
 هو‌ترووسکه‌ی هیوای ژینم
 له ژیرریژنه بارانی ناز و شه‌رمه‌وه
 ئاژینم که له باوه‌شی خه‌یالتدا
 با‌ئهم شه‌ویش شه‌وه‌ی خه‌ون و خولیات به‌هیمنی بمباته‌وه

تَوْ مه سِله ی عه شقیکی ته ژیت له پرسیاری نامو
 گِژاوم له گِژاوی دا وبوم هه لَنایی
 تَوْ په نگاوی هه نیسکیکی
 قه تیس ماوی له فرمیسکم
 تَوْ سه مفونای ئاوازیکی
 سووتای له ته نووره ی سازم
 تَوْ موسیقای گورانیکی
 بزرکرای له ئاوازم
 سترانیکی، هه رچی ئه کهم ده نگم نووساوه و بوم نایی
 تَوْ وه نه وشه یی ترین چه پکه گولیکی
 که سروشتی خودا پیداین
 پیروترین هیمای عه شقی بو روژانی به خته وه ری
 په یکه ری تَوْ ئه کهم به بت
 بو یادی به رزی والتاین

هانی^۶ خه نجه رگه ر ده مکوژی^{۱۶}

کوشته ی خو^۶تم

له که وانی بروته وه تیری برژول^۶ بو^۶ دل^۶ ئه به ی!

خو^۶ تو^۶ نه بی

من له سوژی وشه و ئیکسیری عیشه ی حه رف نازانم

شاعیر یکم بی^۶ ناو نیشان

دی^۶ره کانم گو^۶ش کراوی چرپه ی خو^۶تن

هه ربو^۶ خو^۶ت کو^۶رپه ی ساوای شی^۶عرم مه لو^۶تکه ئه که ی!

ئوبال^۶ ئه ستو^۶ی خه زانی بیواده ی ته مه نمی

عومری گه نجیم له ری^۶ت دانا

ریش^۶ت پی^۶ سپی^۶ کردم و تانه ی پیری^۶شم لی^۶ ئه ده ی!؟

^{۱۶} حه سه ن زیره ک

هوٲ كه نيليٲ

توٲ نازاني من دلدارم و

ياد و بيرت جيٲروانمه؟

مني به سته زمان يه خسيري داوي زولف و

دانه ويٲلهي خاله كانت پاوانمه

وا نه زاني ئاسوي نيگام

بوٲ ديداري به ژن و بالٲت هه ته ر نادات

يا خود بالٲاي سوٲزم كورته به بالٲاي عه شقتدا ناگات

"له ساردي نيگات

عه شقم له گوٲ ناكات"

شه‌و و شیعر و شیوه‌نی دل سی^۷ شینه‌ی شه‌وگاری منن
 خهم و ژان و دهرد و مه‌ینه‌ت، مه‌تاعی بـازاری منن
 له‌و ساوه شیرین رویشتوه و جیی هیشتووم له‌م ته‌نیایه‌دا
 بیوه‌فایی و بی^۷ به‌لـینی ئاوه‌ژوی ئـازاری منن
 بی^۷ تو^۷ دونیا له‌ده‌ورم بی^۷ هه‌ره‌ست به‌ته‌نیایی ئه‌که‌م
 بی‌که‌سی و بی^۷ هاوده‌می دل، هاوسه‌ره‌که‌ی شاری منن
 بارانی فرمیـسک ده‌باری^۷ به‌سه‌ر مه‌زرای روومـه‌تم‌دا
 لیو به‌باری و باری مه‌ینه‌ت سه‌رباره‌که‌ی بـاری منن
 یادی به‌خیـرچاوه‌کانت چاووگی شیعر و غه‌زهل بوون
 شیوه‌نی شیعر و دلته‌نگی ئه‌میـستا ئه‌شعارای منن
 رووی کرده‌مالی ئه‌غیار و به‌جیی هیشتم دلـداره‌که‌م
 فرمیـسک و یادی شیرینم جیـژوان و دلـداری منن
 له‌باخی گول و خشلی ده‌نگ من گول و بولبولم بو^۷ چین؟
 شیوه‌ی شیـرین و چرپه‌ی پیت دیمهن و هه‌زاری منن
 من ناتوانم له‌بیرت که‌م شـیرینه‌که‌م هه‌ر له‌یادمی
 یاد و بیری چاوه‌کانت هه‌رده‌م پیشـه‌و کاری منن

هه زار بېستوون ده وری داوم هه روژه نوږ ده کړیته وه
 خه می نان و برکی ده وړان بېستوونی پېراری منن
 که بیرت لی ته که مه وه توژی دلّم ته گری ئارام
 بیره وه ری و یادت ئوقره ی ته و دلّی هه ژاری منن
 ئه لّی فهرهاد راده بووری فهراموش ئه بی دهردی هیجر
 وانه زانی سارپژم ته که ن ته م قسّانه ژاری منن

مه مده به دس مالوايي

شیرین نه پړوی لهم هه واره
 له خپوه تی دلداریمان
 له ره شمالي خوښه ویستی
 سه ودای سه ری عه شقی توپه
 هه ناسه ییک دیت و دپروا

بریسکه ی دی ۛ بو دیدار ۛک

ئه م جیژوانه تاسه باره

شیرین نه رو ی له م هه واره

...

که بیرت لی ۛ ئه که مه وه

خیرا فرمی سک دزه ئه کاته چاومه وه

ئاذا نامو یی دامده گری ۛ

به ندی دل م سووک و ئاسان

به ده م یادی تالی ۛ زولفت ئه پسیته وه

ناویرم ده س به م بو وشه

ده س به جی ۛ لیم ئه بی ۛ به شیعیک و

هینده ی تاسه و خه می دووریت

خه فه ت در گای له سه ر پشته و به رووی دلما ئه کریته وه

گله یی بیت شیرینه که م

مه گه ر نه موت تالی ۛ زولفت ده خیل بده به ده سمه وه

هه رکاتی شیعرم لی پڑا
هه رساتی بهندی دل پسا
به زولفه کهت ده بیه سمه وه؟

...

مه مده به دهس ماللواایی
دام مه بیژ به بیژنگی خه م و مه ینه ت
مه مخه زه ریای ئازاریکی بی کوتایی
که ئه تزانی بو من نابی بوچی گیروده ی خوٚت کردم
ئه دی بوچی به بارمته
بو هه واری بی ئاکامی عه شفت بردم
هو کاله به ی
به فری سه ر لووتکه ی کیو یکم
به تینی تاویش ناچمه وه
دهس هه لگری بالات نابم
جیت ناهیلیم، لیت نابمه وه

تو ریبواریت و منیش ریم

له هه رلابی وه کوو سیبه ر به دواتا دیم

له تاوی خوا حافیزه دا

له شم نابی به خانه خوئی مه لی روحم

چاوه کانم گوومی خوینن

له ئازاری شین و گریان

که نامناسی له من مه گره

هینده ی له من دوور که وتیه وه

له خوم غه ربیم شیرین گیان

بو له حاستی عه شق ئه تاری و

بزه م ئه تورینی به تاو

شیرین

دیت له من ناگهی!

"له من تا تو هه نگاویکه

له تو تا من هه زار هه نگاوی" ۱۷

۱۷ نازانم له کیم وه رگرتوه. داوای لیپوردن له خاوه نه که ی نه که م

ههتا فهرهاد بژی و

شیرین مابی^۷

فهرهادنامهش تهواو نابی^۷ ...

هەرلەم نووسەرە ؛

(ئامادەى چاپ)

ستران، پژوهشى در موسيقى كردى (رساله دانشگاهى)
كاوشى برچند قطعه شعرازفريدون مشيرى.....(نقد و كنكاش زيبايى شناختى متن)
بازخوانى يك متن ادبى كردى عهد صفويه..... (ادبيات تحليلى)
مجموعه مقالات..... (هنرى، فرهنگى، ادبى)

(له نووسين دايه)

پيربەياخ (كۆمەلە ئاواز)
هۆرە و حەيران و سياچەمانە (لېكۆلېنەوہ)
انسان بدین سان « تحليلى بر مكاتب اومانىستى »

